

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ
ДОРОЖНЬОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИTHE CURRENT STATE AND THE FEATURES
OF FINANCING OF UKRAINIAN ROAD SECTOR

Стаття присвячена вивченню сучасного стану та особливостей фінансування розвитку дорожньої галузі України. Автором проаналізовано порядок здійснення видатків на будівництво, реконструкцію, ремонт і утримання автомобільних доріг України за рахунок коштів державного дорожнього фонду. Досліджено сутність та особливості проведення експерименту з фінансового забезпечення здійснення заходів із розвитку автомобільних доріг країни.

Ключові слова: дорожня галузь України, державний дорожній фонд, експеримент із фінансового забезпечення здійснення заходів з розвитку автомобільних доріг України.

Стаття посвячена изучению современного состояния и особенностей финансирования развития дорожной отрасли Украины. Автором проанализирован порядок осуществления расходов на строительство, реконструкцию, ремонт и содержание автомобильных дорог Украины за счет средств

государственного дорожного фонда. Исследована сущность и особенности проведения эксперимента по финансовому обеспечению осуществления мероприятий по развитию автомобильных дорог страны.

Ключевые слова: дорожная отрасль Украины, государственный дорожный фонд, эксперимент по финансовому обеспечению осуществления мероприятий по развитию автомобильных дорог Украины.

The article is devoted to exploring of current conditions and features of Ukrainian road industry development financing. The author analyzed the order of expenditures on the construction, reconstruction, repair and maintenance of Ukrainian highways from the sources of the state road fund. It is researched the essence and peculiarities of conducting of the experiment about the financial support of Ukrainian highways development.

Key words: the road sector of Ukraine, the state road fund, the experiment about financial support of Ukrainian highways development.

УДК 336.132

Мельник К.В.

к.е.н., старший викладач кафедри корпоративних фінансів і контролінгу ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

Постановка проблеми. Мережа автомобільних доріг загального користування протяжністю 169,5 тис. км (з них 49,2 тис. км автомобільних доріг державного значення) та щільністю 281 км на 1 тис. кв. км в основному відповідає темпам розвитку національної економіки. Проте транспортно-експлуатаційний стан більшості автомобільних доріг є незадовільним, зокрема, 97% від усіх автомобільних доріг характеризуються високим ступенем зносу та потребують капітального або поточного ремонту.

За оцінками експертів Світового економічного форуму, Україна посідає 132 місце у світі за рівнем розвитку автомобільних доріг. Окрім того, понад 9,6 тис. мостів за технічними параметрами не відповідають вимогам сучасних норм і фактичному навантаженню, 1923 мости потребують термінового ремонту, а 86 – перебувають в аварійному стані.

Такий стан автомобільних доріг загального користування і мостів не забезпечує повною мірою швидке, комфортне, економне та безпечне перевезення пасажирів і вантажів, розвиток транзитних перевезень, створює соціальну напругу в суспільстві, знижує конкурентоздатність вітчизняної економіки, ставить під загрозу подальший соціально-економічний розвиток держави та її інтеграцію до європейської спільноти [1].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню питань покращення стану й розвитку автомобільних доріг України присвячені праці багатьох вітчизняних науковців, таких як А.В. Базиліук, А.О. Безуглий, І.В. Гудима, І.Г. Канцур, В.В. Кон-

цева, Д.К. Прейгер, Н.П. Теслюк, С.М. Шкарлет, І.О. Хоменко та інші вчені.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість публікацій і досліджень із цієї тематики, у зв'язку зі створенням державного дорожнього фонду у 2018 році частина питань щодо фінансування розвитку автомобільних доріг України залишається нерозкритою.

Метою статті є здійснення оцінки фінансового забезпечення покращення стану та розвитку автомобільних доріг України.

Виклад основного матеріалу. У державному бюджеті України щорічно передбачаються видатки на фінансування робіт, пов'язаних із будівництвом, реконструкцією, ремонтом та утриманням автомобільних доріг загального користування. Для цих цілей починаючи з 2018 року у складі спеціального фонду державного бюджету формується державний дорожній фонд [2; 3; 4].

Окрім цього, з 1 вересня 2015 року до 1 січня 2019 року запроваджено експеримент із фінансового забезпечення реалізації заходів із розвитку автомобільних доріг загального користування у всіх областях та місті Києві [5].

Відповідно до ст. 242 та 29 Бюджетного кодексу України та Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України», джерелами державного дорожнього фонду є:

- 1) акцизний податок з вироблених в Україні пального і транспортних засобів;
- 2) акцизний податок зі ввезених на митну територію України пального і транспортних засобів;

3) ввізне мито на нафтопродукти і транспортні засоби та шини до них;

4) плата за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні;

5) плата за проїзд платними автомобільними дорогами загального користування державного значення;

6) державні запозичення, залучені для реалізації інвестиційних проектів на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування;

7) концесійні платежі – у разі передачі новобудованої автомобільної дороги загального користування державного значення у концесію;

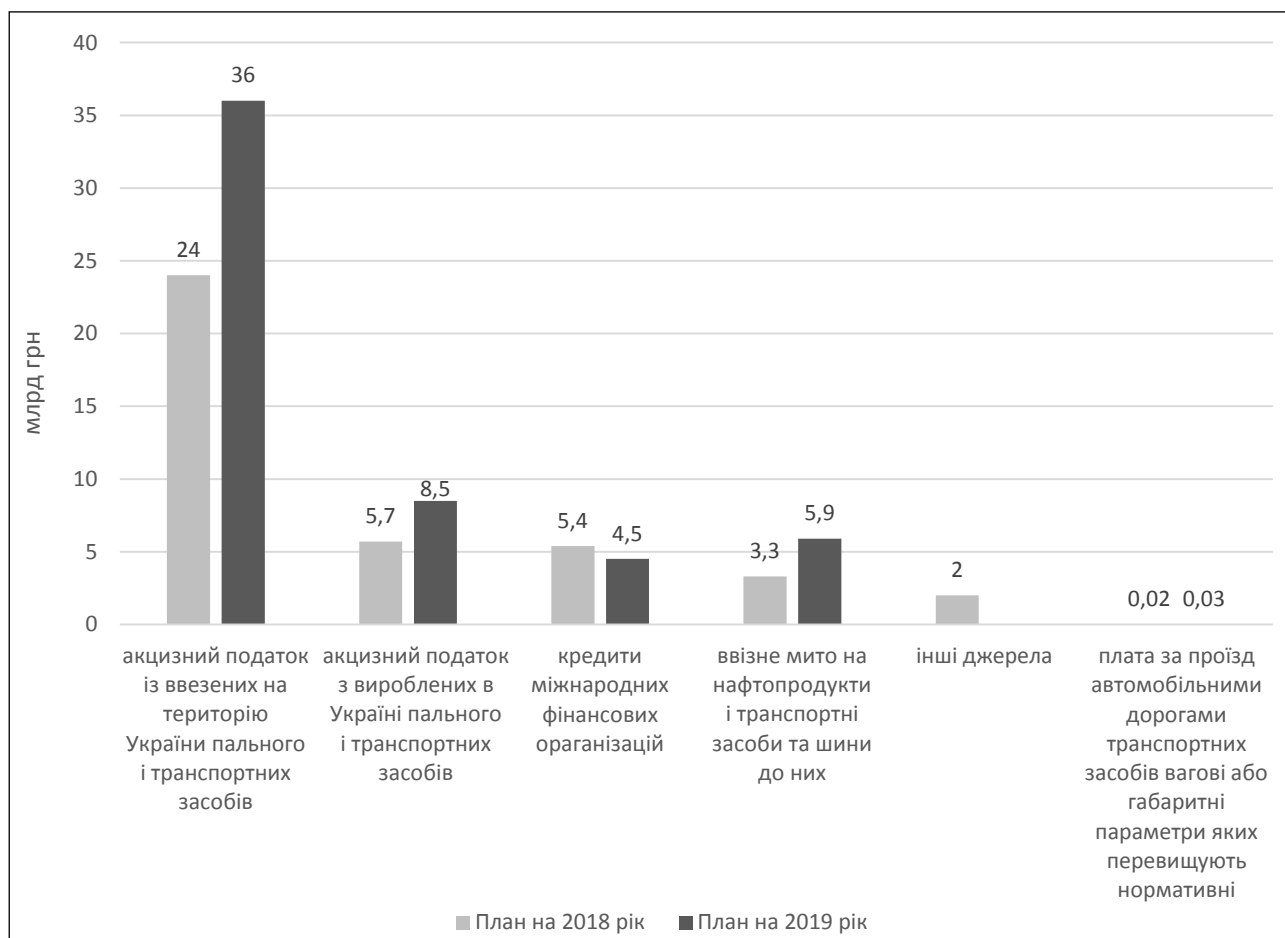
8) інші надходження, визначені законом про Державний бюджет України [4; 6].

З метою вивчення основних джерел фінансування державного дорожнього фонду представимо динаміку планових обсягів надходжень до нього у 2018–2019 рр. (рис. 1).

Виходячи з даних рис. 1, можна стверджувати, що основним джерелом формування дер-

жавного дорожнього фонду у 2018–2019 рр. є акцизний податок із ввезених на територію України пального і транспортних засобів, обсяг якого за аналізований період має збільшитися з 24 до 36 млрд грн відповідно. Також значні обсяги надходжень до державного дорожнього фонду здійснюються за рахунок акцизного податку з вироблених в Україні пального і транспортних засобів (5,7 млрд грн у 2018 р., 8,5 млрд грн у 2019 р.), ввізного мита на нафтопродукти і транспортні засоби та шини до них (3,3 млрд грн у 2018 р. та 5,9 млрд грн у 2019 р.) і кредитів міжнародних фінансових організацій (5,4 млрд грн у 2018 р. та 4,5 млрд грн у 2019 р.). Водночас концесійні платежі та плата за проїзд платними автомобільними дорогами все ще залишаються потенційними джерелами формування державного дорожнього фонду, оскільки їх значення протягом досліджуваного періоду знаходяться на нульовому рівні.

Згідно з п. 41 Прикінцевих та перехідних положень Бюджетного кодексу України, надходження від акцизного податку з вироблених в Україні пального і транспортних засобів, акцизного податку зі ввезених на митну територію України пального і

Рис. 1. Динаміка планових обсягів надходжень до державного дорожнього фонду в 2018–2019 рр.

Джерело: розраховано автором на основі даних Державної казначейської служби України [7] та проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» [8]

транспортних засобів, мита на нафтопродукти, транспортні засоби та шини до них зараховуються до спеціального фонду у 2018 році розміром 50%, у 2019 році – 75%, у 2020 році – 100% [4].

Водночас передбачено, що плата за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні, буде перераховуватися до державного дорожнього фонду розміром 100% [9].

Враховуючи зазначене, основна причина запланованого збільшення зазначених видів податків полягає в тому, що в 2019 році до спеціального фонду Державного бюджету зараховуватиметься 75% від загального обсягу надходжень.

Для вивчення стану виконання індикативних показників формування джерел фінансування державного дорожнього фонду проаналізуємо відповідні дані за січень-вересень 2018 року (рис. 2).

Загальний рівень виконання за надходженнями до державного дорожнього фонду за січень-вересень 2018 року становить 59%. Найвищий рівень виконання за січень-вересень 2018 року спостерігається за обома видами акцизних податків (72–74%) та ввізним митом на нафтопродукти і транспортні засоби (63%).

Значне перевиконання запланованих на 2018 рік надходжень до дорожнього фонду спостерігається за платою за проїзд автомобільними дорогами транспортних засобів та інших самохідних машин і механізмів, вагові або габаритні параметри яких перевищують нормативні, – 262%,

що свідчить про недостатньо якісне планування бюджетних надходжень. Однак через те, що її частка в загальному обсязі фінансування незначна, таке перевиконання майже не вплинуло на загальний стан фінансового забезпечення дорожнього фонду в січні-вересні 2018 року.

Важливим у дослідженні сучасного стану фінансування розвитку вітчизняної дорожньої галузі є вивчення основних напрямів розподілу та використання коштів державного дорожнього фонду.

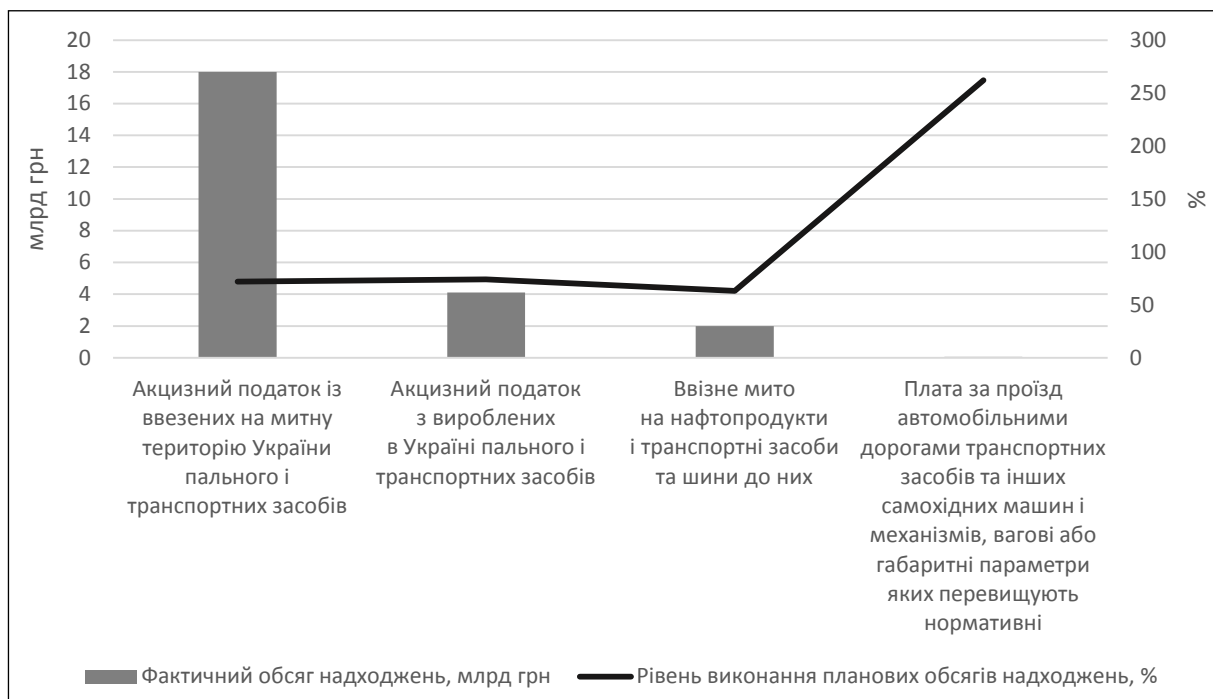
Відповідно до українського законодавства у кількісному співвідношенні кошти державного дорожнього фонду розподіляються таким чином (табл. 1).

Склад і структура видатків державного дорожнього фонду в 2018 році наведена в табл. 2.

Найбільші обсяги коштів державного дорожнього фонду в 2018 році передбачено витратити на автомобільні дороги загального користування державного значення – 16 млрд грн (39% від загального обсягу фінансування). У розрізі доріг загального користування державного значення окремо виділено кошти на покращення стану таких об'єктів:

- автомобільної дороги «Дніпро – Царичанка – Кобеляки – Решетилівка» – 2 млрд грн (4,9% від загального обсягу виділених коштів);
- автомобільної дороги «Харків – Охтирка» – 2 млрд грн (4,9% від загального обсягу фінансування);
- автомобільної дороги «Житомир – Чернівці» – 1 млрд грн (2,4% від обсягу фінансування).

На покращення стану автомобільних доріг місцевого значення передбачено субвенцію з дер-

Рис. 2. Прогнозовані обсяги та стан фінансування державного дорожнього фонду за січень-вересень 2018 року

Джерело: складено автором на основі даних Державного агентства автомобільних доріг України

Таблиця 1

Напрями розподілу коштів державного дорожнього фонду

Частка коштів, %	Напрямок розподілу
60	Фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту й утримання автомобільних доріг загального користування державного значення
	Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями для розвитку мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення
35	Фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту й утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності в населених пунктах (у вигляді субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам)
	Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями для розвитку мережі та утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення
5	Фінансове забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм

Джерело: складено автором на основі даних [2]

Таблиця 2

Напрями використання коштів державного дорожнього фонду в 2018 році

№ з/п	Найменування згідно з програмною класифікацією видатків та кредитування бюджету	План на 2018 рік з урахуванням внесених змін, млрд грн	Відносна частка (план 2018), %
1	Фінансування заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм	2,6	6,3
2	Усього за автомобільними дорогами загального користування державного значення, у т. ч.:	16	39
2.1	Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення	11	27
2.2	Покращення стану автомобільної дороги «Дніпро– Царичанка – Кобеляки – Решетилівка»	2	4,9
2.3	Покращення стану автомобільної дороги «Харків – Охтирка»	2	4,9
2.4	Покращення стану автомобільної дороги «Житомир – Чернівці»	1	2,4
3	Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування	6	14,6
4	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту й утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах	12	29,3
5	Розвиток автомагістралей та реформа дорожнього сектору за рахунок коштів МФО	5,2	13
Усього		41	100

Джерело: складено автором на основі даних Державної казначейської служби та Державного агентства автомобільних доріг України

жовного бюджету місцевим бюджетам розміром 12 млрд грн, що становить 29,3% від коштів, виділених з державного дорожнього фонду.

Варто відмітити, що частки видатків дорожнього фонду на покращення стану автомобільних доріг державного та місцевого значення 39 і 29,3% відповідно є нижчими за норми, визначені вище. Однак, враховуючи те, що ці показники представлені без обсягу виконаних зобов'язань, сумарна частка яких становила 27,6% у січні-вересні 2018 року, можна стверджувати про дотримання законодавчо встановлених норм.

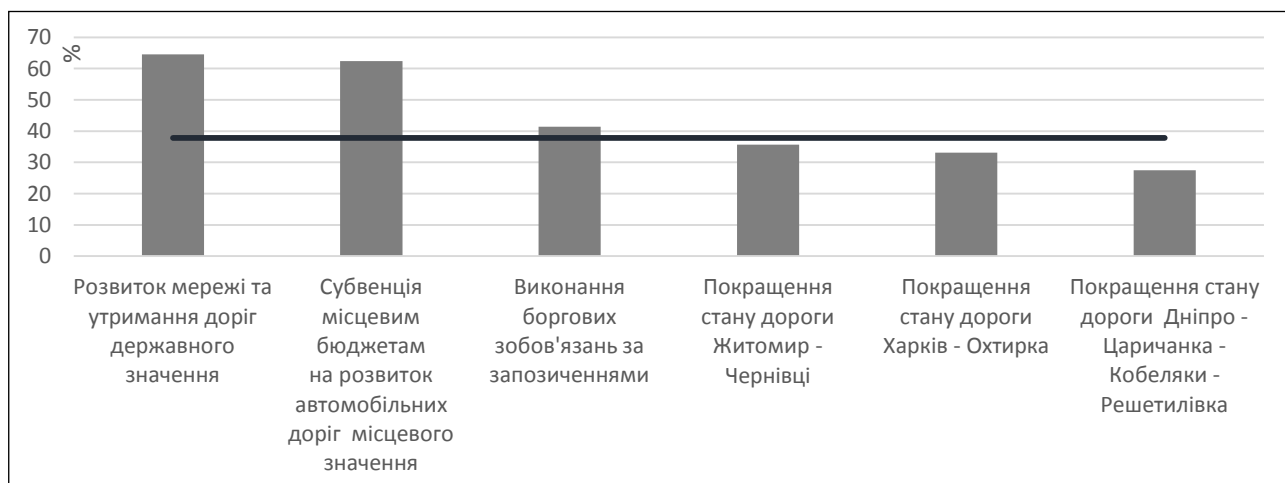
Фінансування заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм заплановано на рівні 2,6 млрд грн. Однак частка

цих коштів у загальній структурі видатків державного дорожнього фонду (6,3%) є дещо вищою за законодавчо встановлену (5%) [2].

За результатами дослідження фактичних обсягів видатків державного дорожнього фонду за січень-серпень 2018 року можна стверджувати, що в цілому рівень освоєння коштів за аналізований період становив 38%. У розрізі різних напрямів видатків державного дорожнього фонду рівень освоєння коштів був нерівномірним (рис. 3).

Як свідчать дані рис. 3, найвищі рівні освоєння коштів спостерігаються за такими видами видатків:

– на розвиток мережі та утримання автомобільних доріг державного значення (65%);

Рис. 3. Рівень освоєння коштів державного дорожнього фонду у січні-серпні 2018 року

Джерело: складено автором на основі даних Державної казначейської служби України [7]

– субвенція місцевим бюджетам для розвитку автомобільних доріг місцевого значення (62%).

Рівень освоєння коштів на покращення стану автомобільних доріг державного значення, виділених як окремі об'єкти, коливався в межах 28–36%.

За січень-серпень 2018 року зовсім не здійснено видатків на фінансування заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм. Імовірно причиною такої ситуації стало затвердження Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року в квітні 2018 року, що призвело до затягування строків затвердження відповідних програм на обласних рівнях [10; 11].

Нижче наведено склад і структуру основних видатків державного дорожнього фонду відпо-

відно до проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» (табл. 3).

На основі даних табл. 3 можна стверджувати, що найбільший обсяг видатків державного дорожнього фонду припадає на розвиток та покращення стану автомобільних доріг державного значення – 22 млрд грн. Частку цих витрат у загальному обсязі фінансування фонду заплановано залишити на рівні 2018 року – 40%. Також значні обсяги видатків державного дорожнього фонду передбачено спрямувати на розвиток доріг місцевого значення – 18 млрд грн (33% від загального обсягу коштів), що на 6 млрд грн більше за аналогічний показник 2018 року. Водночас передбачено збільшити обсяг видатків на обслуговування боргових зобов'язань за запозиченнями для розвитку

Таблиця 3

Прогнозний склад і структура видатків державного дорожнього фонду в 2019 році

№ з/п	Найменування згідно з програмною класифікацією видатків та кредитування бюджету	Обсяг видатків, млрд грн	Відносна частка, %
1.	Фінансове забезпечення заходів із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм	2,5	4,5
2.	Розвиток мережі та утримання автомобільних доріг загального користування державного значення, у т.ч.:	22	40
2.1.	«Львів – Тернопіль – Умань»; «Біла Церква – Одеса – Миколаїв – Херсон»	4	7,3
2.2.	«Одеса – Рені»	1,5	2,7
2.3.	«Харків – Лозова – Павлоград»	1	1,8
2.4.	«Запоріжжя – Маріуполь»	1	1,8
2.5.	«Миколаїв – Кропивницький»	1	1,8
2.6.	На облаштування Північного об'їзду м. Рівного	0,2	0,4
3	Виконання боргових зобов'язань за запозиченнями, залученими державою або під державні гарантії на розвиток мережі автомобільних доріг загального користування	8,5	15
4	Субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах	18	33
5	Розвиток автомагістралей та реформа дорожнього сектору за рахунок кредитів МФО	4,5	8,2
Усього		55	100

мережі автомобільних доріг загального користування на 2,5 млрд грн. Обсяг витрат на заходи із забезпечення безпеки дорожнього руху відповідно до державних програм у 2019 році передбачено зменшити на 0,1 млрд грн до 2,5 млрд грн. Загальний обсяг фінансування державного дорожнього фонду в 2019 році збільшиться за рахунок практично всіх видів видатків.

Як зазначалося вище, з метою додаткового фінансування розвитку автомобільних доріг України з 1 вересня 2015 року до 1 січня 2019 року запроваджено експеримент із фінансового забезпечення реалізації цих заходів.

Джерелами фінансового забезпечення заходів з розвитку автомобільних доріг для виконання експерименту є щомісячні надходження від:

- мита;
- акцизного податку з ввезених на митну територію України підакцизних товарів (продукції);
- податку на додану вартість з ввезених на митну територію України товарів (продукції).

Відповідно до законодавства, 50% від величини перевиконання планових щомісячних показників зараховується до спеціальних фондів обласних бюджетів та бюджету м. Києва в обсязі, пропорційному до суми перевищення індикативних значень на відповідній території.

У разі отримання обласними бюджетами та бюджетом міста Києва загалом по Україні за рахунок експерименту коштів обсягом менше 1,5 млрд грн протягом I кварталу, 3 млрд грн – I півріччя, 4,5 млрд грн – дев'яти місяців та 6 млрд грн – за 2018 рік здійснюється поквартальна компенсація з державного дорожнього фонду [5].

Спочатку експеримент із фінансового забезпечення здійснення заходів з розвитку автомобільних доріг загального користування було запроваджено лише на території чотирьох областей – Волинської, Львівської, Одеської та Чернівецької [5].

Згідно із змінами, внесеними до відповідної Постанови Кабінету Міністрів України, дію експерименту було поширено на територію м. Києва. Починаючи з 2017 року, до експерименту залучено всі області та виокремлено Енергетичну митницю ДФС у м. Києві [12].

Обсяг коштів, визначений для Енергетичної митниці, має залишатися в загальному фонді державного бюджету.

У січні-серпні 2018 року майже всі області, окрім Вінницької та Енергетичної митниці м. Києва, отримали кошти від перевиконання планових обсягів надходжень від митних платежів. Загальний обсяг

коштів, спрямованих до місцевих бюджетів від перевиконання індикативних показників митних надходжень за вказаний період, становив 1,8 млрд грн. Водночас розподіл цих коштів у розрізі областей був нерівномірним, що зумовлено розміром отриманих надходжень від митних платежів (рис. 4).

Виходячи з даних рис. 4, можна стверджувати, що областями-лідерами за обсягами отриманих до місцевого бюджету коштів від перевиконання плану за митними платежами були:

- Одеська – 276 млн грн (15%);
- Київська – 272 млн грн (15%);
- Дніпропетровська – 245 млн грн (14%);
- Запорізька – 233 млн грн (13%);
- м. Київ (Київська міська) – 157 млн грн (9%).

Як зазначалося вище, у разі отримання місцевими бюджетами від перевиконання індикативних показників за надходженнями митних платежів у результаті експерименту коштів менше за гранично встановлену суму загалом по країні, то здійснюється поквартальна компенсація з державного дорожнього фонду [12]. При цьому варто зазначити, що компенсація з державного фонду здійснюється лише з 2018 року [13].

Загальний обсяг щоквартальної компенсації за I квартал 2018 року склав 77,2 млн грн. Станом на 01.09.2018 року компенсація з державного дорожнього фонду здійснювалася лише за I квартал до місцевих бюджетів 11 областей (рис. 5).

Як свідчать дані рис. 5, найбільші обсяги компенсації отримали ті області, до яких перераховувалися кошти від перевиконання планових значень за надходженнями митних платежів. Винятком стали Дніпропетровська область та м. Київ, оскільки визначення обсягу бюджетних коштів від перевиконання індикативних показників здійснюється на основі щомісячної інформації, а суми компенсації – за результатами кварталу.

Рис. 4. Розподіл коштів, спрямованих до місцевих бюджетів, у розрізі областей за січень-серпень 2018 року

Джерело: розраховано автором на основі даних Комітету з питань бюджету Верховної Ради України

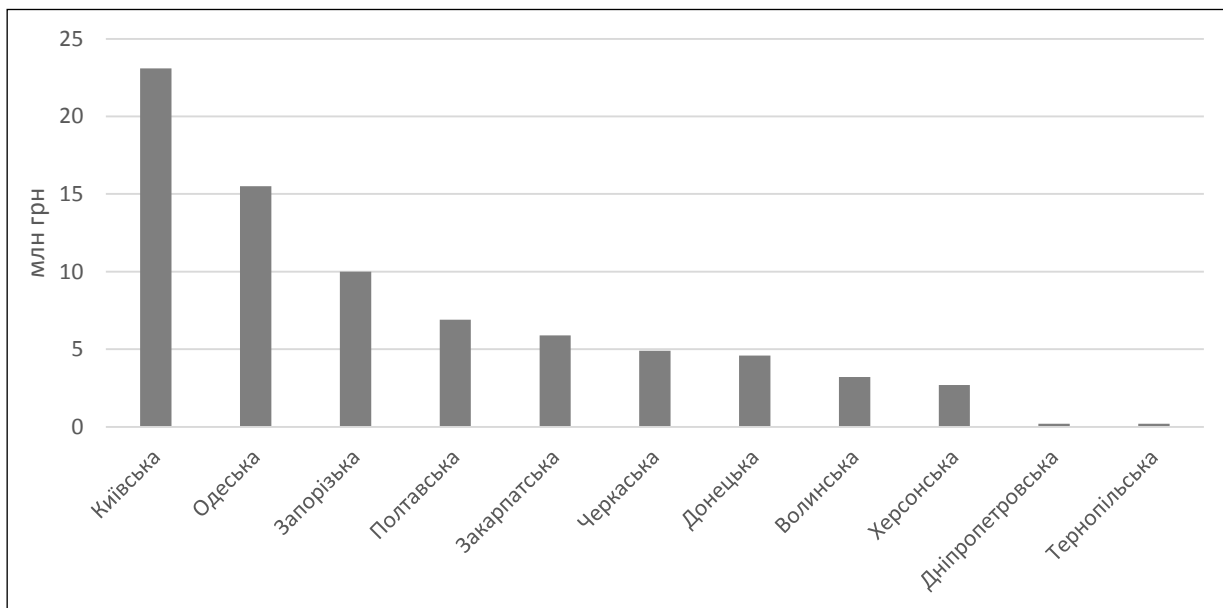

Рис. 5. Розподіл щоквартальної компенсації в розрізі областей у квітні 2018 року

Джерело: розраховано автором на основі даних Комітету з питань бюджету Верховної Ради України

У січні 2018 року Дніпропетровська область та м. Київ суттєво перевиконали план за надходженнями митних платежів на 447 та 207 млн грн відповідно. Однак за результатами I кварталу сума перевищення фактичних значень над плановими становила лише 5,2 млн грн, а в м. Київ взагалі спостерігалось недовиконання за індикативними показниками на 613 млн грн.

Частка митних платежів, спрямованих на розвиток автомобільних доріг загального користування згідно з експериментом, загалом по країні в січні-серпні 2018 року становила 1,3%. Відповідна інформація в розрізі областей наведена на рис. 6.

Відповідно до даних рис. 6, найбільша частка митних платежів, спрямованих на розвиток авто-

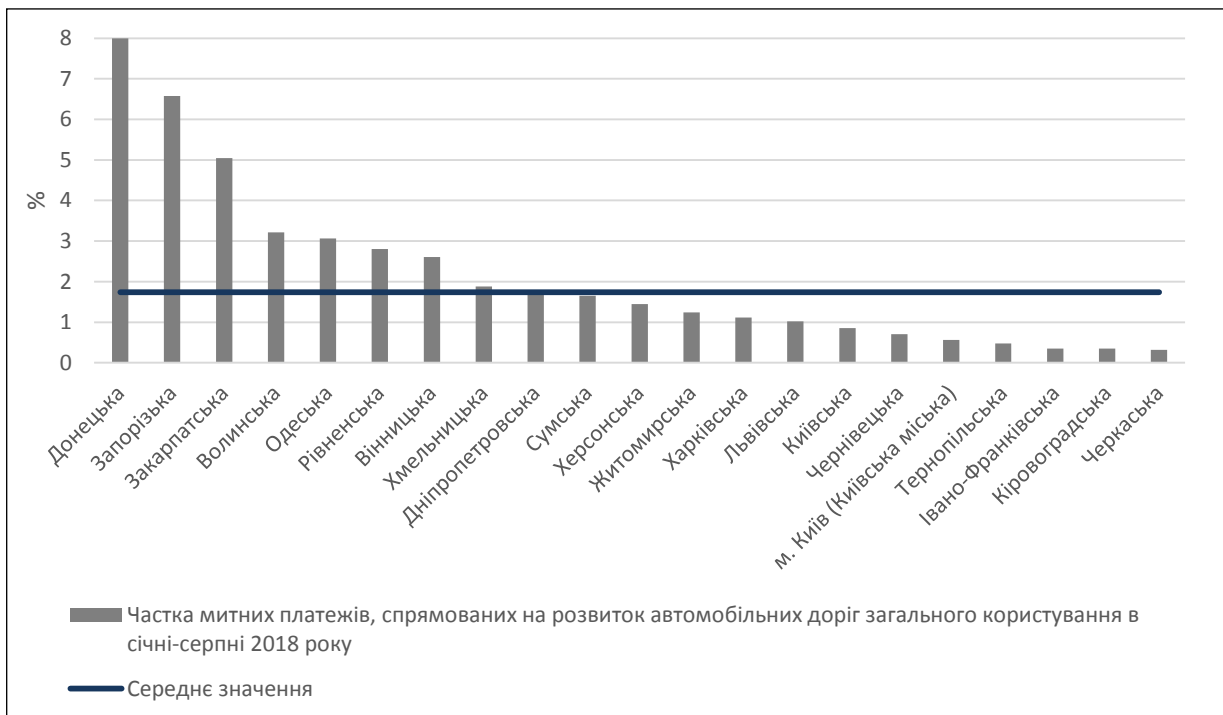

Рис. 6. Частка митних платежів, спрямованих на розвиток автомобільних доріг загального користування в січні-серпні 2018 року

Джерело: розрахунки автора за даними, наданими Комітетом ВРУ з питань бюджету

мобільних доріг, була в Донецькій (8,1%), Запорізькій (6,6%), Закарпатській (5%), Волинській (3,2%) та Одеській (3,1%) областях. Решта областей, у тому числі місцевий бюджет м. Києва, спрямовували від 0 до 2,8% від загального обсягу надходжень митних платежів.

Висновки з проведеного дослідження.

Отже, з метою покращення стану фінансування та використання коштів на розвиток українських автомобільних доріг загального користування, у 2018 році було створено державний дорожній фонд. Основними джерелами фінансового забезпечення цього фонду є акцизний податок з вироблених та ввезених на територію України транспортних засобів і пального. Загальний обсяг фінансування державного дорожнього фонду в 2018 році передбачено розміром 41 млрд грн, у 2019 році – 55 млрд грн. Збільшення обсягів фінансування державного дорожнього фонду заплановано забезпечити за рахунок зростання частки відрахувань акцизного податку з вироблених та ввезених на територію України транспортних засобів і пального та мита у 2019–2020 рр. до спеціального фонду державного бюджету.

Загалом рівень виконання за надходженнями до державного дорожнього фонду за січень-вересень 2018 року становить 59%. Враховуючи те, що дані представлено за дев'ять місяців, і сезонний характер проведення дорожніх робіт, цей показник не можна оцінити як високий рівень фінансування дорожнього фонду.

Окрім коштів державного дорожнього фонду, додатковим джерелом фінансового забезпечення розвитку автомобільних доріг України є обсяги перевиконання планових показників за митними платежами та здійснення щоквартальних компенсацій. При цьому загальний обсяг коштів, спрямованих до місцевих бюджетів від перевиконання індикативних показників митних надходжень за вісім місяців поточного року, становив 1,8 млрд грн., а величина щоквартальної компенсації за I квартал – 77,2 млн грн.

Таким чином, законодавчо створено всі передумови для покращення стану вітчизняних автомобільних доріг загального користування. Водночас значна увага виконавчих органів, що реалізують державну політику у сфері дорожнього господарства, має приділятися повному та ефективному використанню коштів на розвиток автомобільних доріг України.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Концепція Державної цільової економічної програми розвитку автомобільних доріг загального користування державного значення на 2018–2022 роки» від 11.01.2018 р. № 34-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2018-%D1%80>.

2. Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» щодо удосконалення механізму фінансування дорожньої галузі» від 17.11.2016 року № 1762-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1762-19>

3. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо удосконалення механізму фінансового забезпечення дорожньої галузі» від 17.11.2016 року № 1763-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1763-19>.

4. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 року № 2456-VI із змінами та доповненнями. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

5. Постанова Кабінету Міністрів України «Про проведення експерименту з фінансового забезпечення здійснення заходів з розвитку автомобільних доріг загального користування, ділянок вулиць і доріг міст та інших населених пунктів, що суміщаються з автомобільними дорогами загального користування, в усіх областях та м. Києві, а також дорожньої інфраструктури у м. Києві» від 16.09.2015 р. № 726. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/726-2015-%D0%BF>.

6. Закон України «Про джерела фінансування дорожнього господарства України» від 18.09.1991 року № 1562-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1562-12#n67>.

7. Державна казначейська служба України. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua>.

8. Проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» від 15.09.2018 року № 9000. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64598

9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки забезпечення міжнародного позитивного іміджу України, забезпечення діяльності Українського інституту та здійснення заходів щодо підтримки зв'язків з українцями, які проживають за межами України» від 14.03.2018 року № 165. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/165-2017-%D0%BF>.

10. Про затвердження Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2020 року від 25.04.2018 року. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-2018-%D0%BF?lang=ru>.

11. Розпорядження «Про схвалення проекту обласної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Івано-Франківській області на 2018-2020 роки» від 15.08.2018 року № 463. URL: <http://www.if.gov.ua/files/uploads/453edg.pdf>.

12. Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 р. № 726» від 03.02.2016 р. № 45. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45-2016-%D0%BF#n2>.

13. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» від 07.12.2017 р. № 2233-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2233-19#n236>.

REFERENCES:

1. Rozporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy «Kontseptsia Derzhavnoi tsilovoi ekonomichnoi prohramy rozvytku avtomobilnykh dorih zahalnoho korystuvannia derzhavnoho znachennia na 2018–2022 roky» vid 11.01.2018 p. № 34-p. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2018-%D1%80> (in Ukrainian).
2. Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy "Pro dzherela finansuvannia dorozhnoho hospodarstva Ukrainy" shchodo udoskonalennia mekhanizmu finansuvannia dorozhnoi haluzi» vid 17.11.2016 roku № 1762-VIII. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1762-19> (in Ukrainian).
3. Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Biudzhethnoho kodeksu Ukrainy shchodo udoskonalennia mekhanizmu finansovoho zabezpechennia dorozhnoi haluzi» vid 17.11.2016 roku № 1763-VIII. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1763-19> (in Ukrainian).
4. Biudzhetni kodeks Ukrainy vid 08.07.2010 roku № 2456-VI iz zminamy ta dopovnenniamy. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (in Ukrainian).
5. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro provedennia eksperymentu z finansovoho zabezpechennia zdiisnennia zakhodiv z rozvytku avtomobilnykh dorih zahalnoho korystuvannia, dilianok vulyts i dorih mist ta inshykh naselenykh punktiv, shcho sumishchaiutsia z avtomobilnymy dorohamy zahalnoho korystuvannia, v usikh oblastiakh ta m. Kyievi, a takozh dorozhnoi infrastruktury u m. Kyievi» vid 16.09.2015 r. № 726. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/726-2015-%D0%BF> (in Ukrainian).
6. Zakon Ukrainy «Pro dzherela finansuvannia dorozhnoho hospodarstva Ukrainy» vid 18.09.1991 roku № 1562-XII. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1562-12#n67> (in Ukrainian).
7. Derzhavna kaznacheiska sluzhba Ukrainy. <https://www.treasury.gov.ua/ua> (in Ukrainian).
8. Proekt Zakonu Ukrainy «Pro Derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2019 rik» vid 15.09.2018 roku № 9000. http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=64598 (in Ukrainian).
9. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro zatverdzhennia Poriadku vykorystannia koshtiv, peredbachenykh u derzhavnomu biudzheti dlia finansovoi pidtrymky zabezpechennia mizhnarodnoho pozytyvnoho imidzhu Ukrainy, zabezpechennia diialnosti Ukrainskoho instytutu ta zdiisnennia zakhodiv shchodo pidtrymky zviazkiv z ukraintsiamy, yaki prozhyvaiut za mezhamy Ukrainy» vid 14.03.2018 roku № 165. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/165-2017-%D0%BF> (in Ukrainian).
10. Pro zatverdzhennia Derzhavnoi prohramy pidvyshchennia rivnia bezpeky dorozhnoho rukhu v Ukraini na period do 2020 roku vid 25.04.2018 roku. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-2018-%D0%BF?lang=ru> (in Ukrainian).
11. Rozporiadzhennia «Pro skhvalennia projektu oblasnoi prohramy pidvyshchennia rivnia bezpeky dorozhnoho rukhu v Ivano-Frankivskii oblasti na 2018-2020 roky» vid 15.08.2018 roku № 463. <http://www.if.gov.ua/files/uploads/453edg.pdf> (in Ukrainian).
12. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy «Pro vnesennia zmin do postanovy Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 16 veresnia 2015 r. № 726» vid 03.02.2016 r. № 45. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45-2016-%D0%BF#n2> (in Ukrainian).
13. Zakon Ukrainy «Pro vnesennia zmin do Biudzhethnoho kodeksu Ukrainy» vid 07.12.2017 r. № 2233-VIII. <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2233-19#n236> (in Ukrainian).

Melnyk K.V.

Candidate of Economic Sciences,
Senior Instructor at the Department of Corporate Finance and Controlling
SHEE “Vadym Hetman Kyiv National Economic University”

THE CURRENT STATE AND THE FEATURES OF FINANCING OF UKRAINIAN ROAD SECTOR

The network of Ukrainian public highways basically corresponds to the pace of the national economy development. However, the transport and operational condition of most highways is unsatisfactory. Particularly, 97% of all highways are very worn out and need rebuilding or current repair.

Such condition of public highways and bridges does not fully ensure fast, comfortable, economical and safe transportation of passengers and goods, development of transit traffic. It also creates social tension in society, reduces the competitiveness of the domestic economy, prevents further socio-economic development of the state and its integration into the European community.

In 2018 a state road fund was created. It was done in order to improve the state of financing and using of funds for the development of Ukrainian public roads. The main financial sources of this fund are the excise taxes from vehicles and fuel produced and imported into Ukraine. In 2018 the total amount of the state road fund financing is estimated at 41 billion UAH. In 2019 it is 55 billion UAH. The growth of the state road financing is planned to be ensured by increasing the share of excise taxes from vehicles, fuel and customs payments into the special fund of the state budget in 2019–2020.

On the whole, in January-September 2018, the level of the state road fund real financing was 59%. Taking to attention nine months data and the seasonal nature of road works, this figure cannot be estimated as a high level of the road fund financing.

An additional financial source of Ukrainian highways development is the amount of the over-fulfilment of planned indicators for customs payments and the implementation of quarterly compensations. At the same time, the total amount of funds directed to the local budgets from over-fulfilment of the planned customs revenues for eight months of 2018 is UAH 1.8 billion, while the amount of quarterly compensation for the 1Q2018 is UAH 77.2 million.

Thus, all the prerequisites for the improvement of Ukrainian highways condition have been legislatively established. At the same time, the considerable attention of the executive bodies, which implement the state policy in the road sector, should be given to the full and effective use of funds for Ukrainian highways development.